

7/44395
SK 165

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Gelir İdaresi Başkanlığı

Sayı : 15014783-610-1812 - 79400
Konu: Yazılı Soru Önergesi

25.07.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 04.06.2014 tarih ve 43452547-120.00-181114 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Ahmet Kenan TANRIKULU'nun tarafıma tevcih ettiği 7/44395 esas numaralı yazılı soru önergesinde yer alan hususlara ilişkin cevabımız aşağıda açıklanmıştır.

Bilindiği üzere 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 2 nci maddesinde, gelire giren kazanç ve iratlar maddeler halinde sayılmış olup, bu unsurlar arasında ücretlere de yer verilmiştir. Ücret geliri elde eden mükelleflerin elde ettikleri gelire, Gelir Vergisi Kanunundaki vergi tarife ve oranları uygulanmak suretiyle ödeyecekleri vergiler hesaplanmaktadır. Mevcut vergi tarifesindeki vergi dilimleri, gelir seviyesi yükseldikçe artmakta, artan oranlı tarifenin bir sonucu olarak da daha az gelir elde edenler için daha düşük vergi oranları uygulanmaktadır. Ayrıca, vergi matrahının hesaplanmasında her gelir unsuruna ilişkin değişik istisna ve indirimlere yer verilmektedir.

Öte yandan, 5281 sayılı Kanun ile gelir vergisine tabi gelirlerin vergilendirilmesinde esas alınan gelir vergisi tarifesinin üst dilimi %45'ten %40'a, bu oran daha sonra 5479 sayılı Kanun ile de %35'e indirilmiştir. Aynı Kanun ile ilk dilime ilişkin gelir vergisi tarifesi oranı %20'den %15'e ve tarife dilimleri beşten dörde indirilmiştir. 6009 sayılı Kanunla da, diğer gelir unsurlarına göre ücret geliri elde edenler için gelir vergisi tarifesi üçüncü ve dördüncü dilimleri ücretliler lehine farklılık arz edecek şekilde artırılarak yeniden düzenlenmiştir.

Ayrıca 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 32 nci maddesinde düzenlenmiş olan ve 2008 yılında yürürlüğe giren asgari geçim indirimi uygulamasıyla; ücretin elde edildiği takvim yılı başından geçerli olan ve sanayi kesiminde çalışan 16 yaşından büyük işçiler için uygulanan asgarî ücretin yıllık brüt tutarının, mükellefin kendisi için yüzde 50'si, çalışmayan ve herhangi bir geliri olmayan eşi için yüzde 10'u, çocukların her biri için ayrı ayrı olmak üzere ilk iki çocuk için %7,5'i, diğer çocuklar için ise yüzde 5'i vergi dışı bırakılmıştır. Sigorta primi indirimi de dikkate alındığında, dört çocuklu bir ücretli için asgari ücretinin tamamı vergi dışında kalmış ve gelir vergisi yükü sifıra kadar indirilmiştir. Bununla birlikte 3218, 4691, 5225, 5746 sayılı Kanunlar ve Gelir Vergisi Kanununun geçici 80 inci maddesi ile ücretler üzerinden hesaplanan gelir stopaj vergisine istisna veya tahakkuktan terkin sistemi uygulanarak istihdam üzerindeki vergi yükü ve yatırımların maliyeti oldukça azaltılmıştır.

Diğer taraftan, Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilmiş olan Yeni Gelir Vergisi Kanun Tasarısıyla vergi sistemimiz etkinlik, basitlik ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda gözden geçirilmiş olup, daha adil bir gelir vergisinin oluşturulması, vergi tabanını genişletmek amacıyla istisna ve muafiyetlerin kapsamının daraltılması, beyannameye dayalı vergilemenin

genişletilmesi, vergi güvenliği ve vergiye uyumu güçlendirici adımlar atılması, yatırım, üretim ve istihdamın teşvik edilmesi yönünde sosyal politikalarla uyumlu düzenlemeler yapılarak günümüz ihtiyaçlarına cevap verecek ve ülkemizin sürdürülebilir ekonomik kalkınma altyapısına destek olacak bir gelir vergisi sistemi öngörülmektedir. Bu çerçeve, söz konusu Tasarının 36 ncı maddesinde, asgari geçim indirim, ücretlerde vergi indirim adı altında yeniden düzenlenmiş olup, üçüncü çocuk için indirim oranı %5'ten %10'a çıkartılarak, halen 4 çocuklu asgari cretlide sıfır olan gelir vergisi yükünün, Tasarının yasalaşması neticesinde 3 çocuklu asgari cretlide sıfıra çekilmesi planlanmaktadır.

Ekonomide yaşanan rekabet eşitsizliğinin ortadan kaldırılması, iktisadi gelişmelerin sağlıklı bir seyir izlemesinin temini ve sağlam bir sosyal güvenlik yapısının tesis edilebilmesi bakımından kayıt dışı ekonomiyle mücadele büyük önem taşımaktadır. Bu anlamda sürdürülebilir büyümeyi engelleyen, vergi gelirlerini azaltan ve çalışma hayatında haksız rekabete yol açarak gelir dağılımını bozan kayıt dışı ekonomi ile mücadelede 2002'den bugüne önemli adımlar atılmış, planlı bir mücadele dönemine girilmiştir. Bu kapsamda, Gelir İdaresi Başkanlığının koordinatörlüğünde 14 kamu kurum ve kuruluşun katkılarıyla 2008-2010 ve 2011-2013 dönemlerini kapsayan iki Eylem Planı başarıyla uygulanmıştır. Ayrıca, Eylem Planının kayıt dışı ekonomiyle mücadelede sürekliliğin temini bakımından 2014-2016 yıllarını kapsayacak şekilde güncellenmesine yönelik çalışmalar da devam etmektedir.

Bununla birlikte kayıt dışı ekonomiyle mücadeleye, hkmet programlarının yanı sıra kalkınma planları, orta vadeli programlar ve yıllık programlarda da yer verilmiş, ayrıca 6 Temmuz 2013 tarihli ve 28699 sayılı Resmî Gazetede (Mükerrer) yayımlanan Onuncu Kalkınma Planının ncelikli Dönüşüm Programlarından biri de "1.9. Kayıt Dışı Ekonominin Azaltılması Programı" olarak belirlenmiştir.

Bakanlığımız, kayıt dışı ekonomi ile planlı mücadele çerçevesinde, vergi kayıp ve kaçağının önlenmesi konusunda gerekli tedbirleri almakta, etkin ve kararlı bir mücadeleyi temin etmek üzere vergi mevzuatında yer alan hükümler ve üst politika metinleri ile yıllık programlarda belirtilen esaslara uygun olarak diğer kuruluşlarla da koordineli olarak çalışmalarını sürdürmektedir.

Öte yandan, dolaylı ve dolaysız vergi gelirlerinin toplam vergi gelirleri içindeki dağılımına ait istatistiki verilere, Bakanlığımız Gelir İdaresi Başkanlığının resmi internet sitesi üzerinden http://www.gib.gov.tr/fileadmin/HTML/VI/OECD/Tablo_24.xls.htm bağlantısıyla eşişim imknı bulunmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet ŐİMŐEK
Maliye Bakanı